

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA.

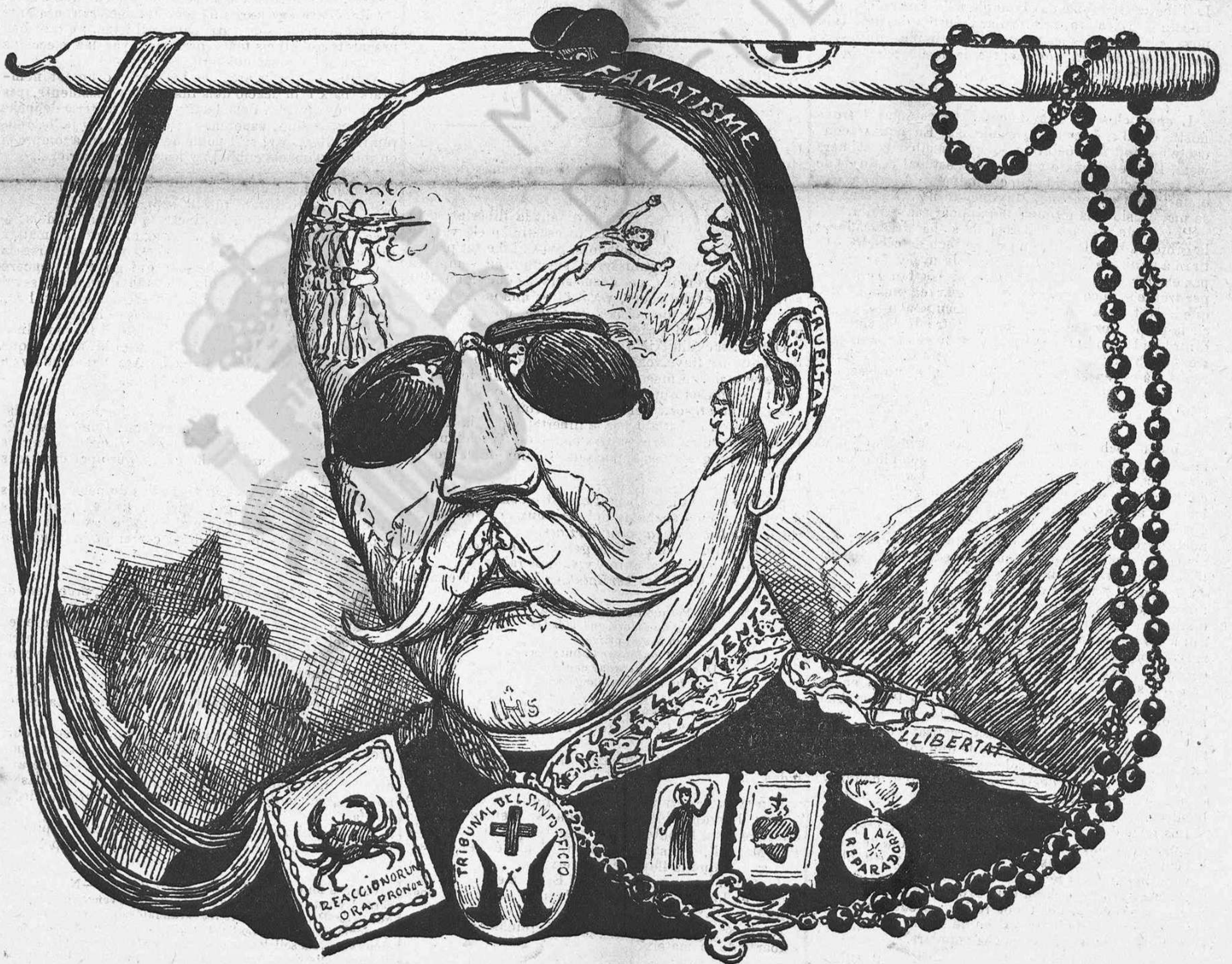
DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50
Cuba, Puerto-Rico y Estranger, 2'50.

El retrato del govern

LA FORNAL

As Corts han sigut disoltas y se n' han convocat de novas, deventse efectuar l' elecció el día 16 del pròxim mes de abril. Tenim, donchs, tres senmanas de coll pera decidir-nos, prepararnos y obrar conforme siga mes convenient. El plasso es molt curt; pero no importa. Segons

el Génesis Deu en sis días va crear el mon; el poble espanyol, en tres senmanas, podria destruir tots els obstacles que s' oposan á la seva felicitat y alsar l' edifici de la seva regeneració ó quan menos establir los fonaments del mateix de una manera sólida.

Los enemichs á qui hem de combatre son dos: la reacció y la monarquia.

Las ideas qu' hem de defensar son també dugas: la llibertat y la República.

No hi ha que donarhi voltas: el problema vital de la nació espanyola s' ha anat simplificant de tal manera, que avuy per avuy queda reduhit als termes indicats. La monarquia, está entregada en cos y ánima á la reacció clerical, y aquesta juga la seva última carta, disposada, si guanya la partida, á extremar los seus procediments, fins á extingir hasta l' recort de las institucions liberals que fins ara feyan algún tant tolerable la vida á Espanya. Si tal desgracia succehis, deuriam prepararnos, á sufrir per molt temps la preponderancia ominosa del despotisme teocrático y per aquest mer fet quedaria Espanya relegada al últim lloch, entre las nacions mes desgraciadas de la terra.

La llibertat republicana es prenda segura de regeneració, de progrés y de justicia. Sols ab ella pot recobrar el poble 'ls medis mes dignes y aptes pera regenerarse. Sols ab ella 'ls autors de las nostras desgracias expiarán las tremendas responsabilitats contretas. La llibertat republicana aixamplarà 'ls horissóns, purificará l' atmósfera, farà brillar l' aurora de una vida nova, alentarà l' esperit de tots los homes dignes y sans, y dignificará novament á la nació regenerada, als ulls del mon civilisat.

**

L' enemich á qui hem de combatre está per fortuna nostra dividit, fraccionat, esmicolat. En aquest concepte es molt mes débil de lo que sembla á primera vista. Dintre del mateix govern ha estallat la lluyta de dos tendencias que s' odian cordialment. A fora reynan el desgabell y l' encono. May més tornarà á presentar-se una ocasió mes propicia pera donarli la batalla.

Per lo que respecta á Barcelona s' ha desencadenat la grotesca baralla entre un doble joch de cacichs, que tiran á anularse 'ls uns als altres. Ja ni per fer trampas electorals se poden entendre: si las fan será sols per treure's de combat, sense reparar en medis. Mes que la sort de la monarquia 'ls preocupa avuy l' adquirir la preponderancia caciquesca dintre de la ciutat y dintre de la provincia. ¿Qué 'ns ha de costar, á nosaltres republicans, que després de tot tenim la forsa, realisar á expensas de aquests putiners, una segona edició de la fábula dels dos conills?

«En estas disputas llegaron los perros...»

Ab ben poch estors podríam guanyarlos no ja las minorías, ni las majorías sino la llista completa de la circunscripció. Bastaria concertar tots els elements y confeccionar una candidatura que pogués servir de bandera á todas las aspiracions republicanas. Una candidatura que fugís en absolut de personalismes sempre nocius y enervadors. Una candidatura de prestigi formada exclusivament de noms respectats é indiscutibles per la seva significació y per la seva historia, y en la qual hi estigués compresa desde l' extrema dreta fins á l' extrema esquerra del republicanisme, sense distinció de federal ni de unitari, reservant lo siti degut á las classes obreras, de las quals no pot ni podrá may divorciarse 'l partit republicá. Al obrer que sortís elegit, el partit republicá deuria pendre á honrós empenyo 'l sostenirlo á Madrid, tal com va ferho en las constituyents del 69, ab lo digne ciudadá Pauhet Alsina, honra de las classes obreras catalanas.

Un acte de aquesta naturalesa, realisat á cor obert y ab aquella energia democrática de que sols sab donar exemple en los moments solemnes, la republicana Barcelona, sería un pas decisiu envers la unió definitiva de tots els republicans, sota 'ls plechs de una mateixa bandera.

Los jefes de las distintas fraccions la tantejan fa temps, sense haver tingut fins ara la fortuna de trobar las condicions degudas pera concertarla y establirla. Lo sentiment de la massa, l' imposaría. Y es que la unió, may tan necessaria com avuy pera desbaratar els plans reaccionaris, no s' pot realisar fredament y ab reservas: igual que 'l ferro s' ha de forjar en la fornal encesa dels grans entusiasmes populars.

P. K.

LO FUSELLAMENT DE 'N RIZAL

General Polavieja: vaja llegint y recordant. Els periódichs de Manila han convertit en día de dol nacional la fetxa del 30 de desembre. En tal día del any 96, en Joseph Rizal, que havia vingut á la Península provist de un salvo-conducte del seu antecessor, lo general Blanco, signé fusellat per ordre de vosté.

A la matinada va despedirse de la seva septuagenaria y desconsolada mare y de sa germana: va casarse ab la dona á qui havia estimat sempre, va escriure al seu germá y va sortir de la fortalesa de Santiago, acompanyat de dos pares jesuitas. Al entrar en lo quadro, doná una apretada de mans al seu defensor, y després de haver tractat inútilment de que 'l fusellessin per davant y no per la espatlla, recomenà als soldats del piquet que 'l apuntessin al cor, y exclamant: *Consumatum est*, rebé la descarga que 'l feu rodar per terra. Un tiro de gracia l' acabá de rematar, quedant ab los ulls oberts.

Al caure aquell home, qu' en son suplici, no tingué una paraula de rencor ni de queixa contra Espanya, una colecció de *babays* (*) elegantment vestidas picaren de mans. Molts frares per no ser menos feren lo mateix.

Al fi havian conseguit una venjansa de las sevas ab la mort del escriptor que havia tingut l' atreviment de retratarlos tals com son en sa famosa novela *Noli me tangere*.

Vosté, general Polavieja, va ordenar aquella barbaritat en obsequi d' uns que 's titulan ministros de un Deu de pau y misericordia. ¡Recordise'n!

Y perque no ho olvidi, aprenguis de memoria aquests sis versos, que per commemorar lo segon aniversari de la mort de 'n Rizal, ha escrit en Cecilio Apóstol, poeta filipí. Son versos de foch. Constituheixen un fusellament moral. Diuhen aixís:

«Duerme en paz en las sombras de la nada
redentor de una patria esclavizada.
No llores, de la tumba en el misterio,
de tu verdugo el triunfo momentáneo,
que si una bala destrozó tu cráneo,
también tu idea destrozó un imperio.»

Y ara, general Polavieja: als mateixos frares que aplaudiren la mort de 'n Rizal, demáni'ls que al imperi filipí, li cantin las absoltas.

P. DEL O.

BRERS: no 'm cansaré may de recomenarlos lo mateix: despertéu á la vida pública.

Vos convé tant la llibertat, com el pá que 'us escatiman els vostres explotadors. Sense llibertat per organisarvos, sucumbiréu sempre á las sevas exigencias, per desmesuradas que sigan. Ells serán els amos del poder, y vosaltres uns mers instruments de treball, una cosa automática, un' eyna moguda á voluntat del capital.

Obrers: sacudiu l' indiferencia y l' apatia: féu us dels drets que las lleys vos reconeixen; procureu alcansar representació, lo mes numerosa possible en lo Parlament, y tindreu qui vetlli per vosaltres, y en moltes cosas sereu atesos, y en totes respectats.

Sí, obrers: treballant per la llibertat y per la República, treballareu per vosaltres mateixos. Treballant per las ideas progressivas aplanareu lo camí de la vostra redempció.

Suposo que ja ho saben. Lo nostre company de redacció C. Gumá acaba de publicar una nova obra titulada *Lo llibre de las cent veritats*.

Está escrita en vers, ab la galanura é intenció que tant renóm han dat al autor, y val dos ralets.

Com á mostra de las *veritats* que conté 'l llibre, aquí 'n va una:

«¿Perque lluheixes casaca
ja haig de creure qu' estás bé?
Aixó no basta; primé
m' has d' ensenyar la butxaca.
D' arcas de guardar caudals
n' hi ha moltes al magatzém,
pero si la registrém,
¿qué hi há á dintre? Ni dos rals.»

Va bé; ¿veritat? Donchs totes las del llibre son com aquesta.

Y consti que efectivament n' hi ha cent: las hem contadas.

Estém autorisats pera manifestar que no es cert que 'l Sr. Salmeron cobri cessantía de cap mena com á ex-ministre de la República. Lo mateix que 'l venerable Pi y Margall, l' auster Salmerón, s' absté de utilisar una ganga que la ley li concedeix.

Aixís fins ara, porta cedit al Estat mes de 30 mil duros, en los 26 anys que ha deixat de cobrar la cessantía.

¿Hi ha gayres ex-ministres monárquichs que pugan alabarse de lo mateix?

(*) Concubinas de frare.

Y després encare dirán que 'l Sr. Durán y Bas no dona probas de tenir grans iniciativas.

Els primers assumptos que ha pactat al consell de ministres han sigut alguns expedients sobre reparació de temples.

Que la justicia histórica s' desmoroni, no hi fa res: lo que importa avants que tot es apuntalar las iglesias.

Continúa alabantse 'l govern de que en las eleccions próximas observará una gran sinceritat... perque, no se si ho saben, el govern de 'n Silvela es de aquells que no han trencat may cap plat ni cap *tupt*.

Sobre tot els *tupíns*, que prou y massa 'ls necessita pera fer las tupinadas.

**

Pregúntinl sino perque mentres jura y perjura qu' en las eleccions será sincer, está preparant á tota presa la confecció del encasillat, ab un afany tan particular que desde que s' troba á n' el poder, no s' ocupa d' altre cosa.

Sistema jesutich pur. El dissimulo y l' engany elevats á dogma.

Es molt natural que succeheixi aixís: de tals mestres tals deixebles.

No hi ha ningú que desconega que la influencia clerical es lo que ha perdut á Espanya. A l' extranger ens miran ab despreci tenintnos per un poble de fanáticos.

Y á pesar de que 'l remey mes indicat pera rehabilitarnos sería una gran dóssis d' esperit liberal y democrático, els poders que manejan el tinglado s' esforsan sols en vigorisar las corrents reaccionarias y la preponderancia de la gent negra que s' vesteix pel cap.

Quan preñiam l' aygua beneyta á tassas, estavam mals; ara que 'ns la fan pendre á picas, per forsa hem de reventar.

Al hereu Pantorrilles que va arribar de Madrid molt animat, no li arriba la camisa al cos, desde que 'l Doctor Robert va extendre una recepta, declarant cessants á tots els arcaldes de barri pantorrillistas. ¡Y tant ben preparats qu' ell els tenia pera guanyar las eleccions per medi dels consabuts tarugos!

Veritat es que 'ls arcaldes de barri novament nomenats baix l' indicació dels fusionistas dissidents, res tenen que apendre dels destituhits, en materia de jochs de mans. O sino, esperém al 16 de abril, y ja 'ls veurán treballar... ey! si 'l poble no s' decideix á rompre 'ls en mil bossins els cubilets y las varetas mágicas!

El nou governador de Madrid ha prohibit las funcions de teatro durant tota la senmana santa.

Aixó es un atentat á la llibertat professional dels pobres cómichs, que durant la senmana santa, lo mateix que en las que no son santas necessitan guanyarse la vida per menjar. Pero gobernant qui governa, encare han de donar gracias de que no 'ls tanquin á qualsevol iglesia, obligantlos á resar un rosari darrera l' altra, fins á caure rendits, trayent el fetje per la boca.

¿No son cómichs? Donchs á l' intern, á fer comedias. Els comedians de la religió no consentirán may que ningú 'ls puga fer la competencia. Ara manan ells y no hi ha mes cera que la que crema!

Ab l' excusa de que no s' han ultimat las liquidacions, els pobres repatriats no cobran. Com si sigués una gran cosa 'l govern els ha ofert pagarlos al engrós ó millor dit á bell ull, á rahó de un duro per cada mes de campanya.

Aixís al que haja passat tres anys de penas y perills perdent la salut y 'l vigor físich li tirarán trenta sis duros á la cara... y respecte al resto de lo que li deuen, de moment que s' ho deixi corre: ja 'n parlarém un' altre dia.

**

L' altre día 'm deya un pobre repatriat, procedent de Filipinas:

«Cregui vosté que mes m' hauría valgut caure en poder del Aguinaldo, que tornar á Espanya. Allí sería presoner dels tagalos ¡y quí sab! potser batentme contra 'ls yankees me guanyaría la vida. En cambi aquí soch presoner de la fam, de la miseria y de la desesperació, tres enemichs contra 'ls quals no hi ha resistencia possible.»

Y ara el govern ha acabat de arrodonir la seva obra prohibint tota mena de manifestació per part dels pobres repatriats. Ni 'ls paga, ni 'ls deixa sisquiera 'l dret de queixarse. Aixís tracta als fills de las classes pobres que han donat la seva sanch en defensa de la patria.

Pero jo ja ho veig: ¿quí no 'ls feya neixer capitalistas, que ara podrian entretenirse tallant el cupó?

CARTAS DE FORA.—*Vilafranca del Panadés*.—No pot figurarse l' efecte que ha produhit aquí la intervenció que ha tingut lo Sr. Permanyer en lo fet escandalós del carrer de la Corribia de Barcelona. Lo Sr. Permanyer en las passadas eleccions vingué á solicitar com á catalanista 'ls vots dels federales de aquest districte. Ara comprén tothom quant justas y fundadas eran las advertencias que feya LA CAMPANA DE GRACIA, sobre las ideas de intolerancia religiosa que dit senyor practi-

MARTIRS DEL TRABALL

La desgracia de Montjuich

El dilluns de la present senmana en una possessió de Montjuich, situada entre la Creu Cuberta (Hostafranchs) y la finca denominada Santa Madrona, ocorregué una esllavissada de terras que ocasioná la mort á un pobre obrer, feridas graves á altres dos y leves á un quart. Tots ells treballavan en un desmont, que per efectuar-se á un preu alsat, s'atenia més al afany del lucro que á la seguretat dels treballadors. Sempre la mateixa falta de consideració á la pobra gent que busca un bossi de pa ab exposició de la vida. Tan poch estimada es aquesta pels que viuen de l' explotació del treball agé.

Las terras socavadas per la base varen dependres soptadament sepultant á quants en la feyna s'ocupavan. Un d'ells resultá mort á l'acte. Se deya Ramón Borra, tenia 40 anys y

habitava al carrer de Ventalló de Sans. Los dos ferits graves s'anomenan Rafel Serra Palau, de 36 anys, habitant al carrer de la Riereta, y Roch Valls y Borrás, de 41 anys que viu al carrer de Zurbano (Sans). L' un te grans contusions en pit y espatillas, las costellas fracturadas y congestió pulmonar; y l'altre contusions gravísimas al pit, els pulmons aplastats y altres llessions totes ellas graves.

Un numerós concurs acudí al lloch de la desgracia: entre la concurrència s'hi trobavan las familias del difunt y dels ferits plorant amargament. Fou aquella una escena de dol y de tristesa que produhí fonda impressió en tots quants la presenciaren.

R.

la malalta, marejada y ab las forsas completament agotadas, se resigná á que fessin lo que tinguessin per convenient. Tot estava á punt: un capellá va entrar, sempre al amparo de l'autoritat judicial, y va enllestir á tota pressa la seva feyna.

Lo jutjat al retirarse deixá arrestada á l' Agustina Soler en lo seu domicili, no emportantsela presa per no privar á la seva mare de tota assistencia. Pero aquesta, per desgracia, no si-gué necessaria molt temps. Lo trastorn y las emocions completaren ben prompte l' obra de la malaltia, y la desventurada Agustina Birbe, que s'aná agravant considerablement, deixá d' existir poch temps després de las escenas relatadas.

Quan l' Agustina Soler, després de l' enterro de la seva pobra mare, comparegué davant del Jutjat del Parch, que s'ha encarregat del assumpto, estava boja de desesperació. Després de llegirséli la relació dels fets, exclamá:

—Tot aixó es veritat; pero deuen agregarhi que l' divendres á la tarde una patrulla va assassinar á la meva mare. Conduhida en presencia del jutje, insistí en lo mateix.

—Sí, senyor, sí: hi dit que la meva mare va ser assassinada divendres per una patrulla de...

—Guardí l' degut respecte—li ligué l' jutje—ó sino anirà á....

—Jo no guardo respecte, porque á mi tampoch varen guardarme'n á casa meva. No m' fa res que m' tanquin al calaboso. Repeteixo que han assassinat á la meva mare!

Y quan dos dependents la feren sortir del despaig del jutje, la infelís, en lo paroxisme de la desesperació exclamava dihent:

—Jo hauria acudit á la justicia pera que castigués als assassins de la meva mare...pero á Espanya de justicia no n' hi ha.

¡A Espanya no hi ha justicia!...

Sr. Durán y Bas: ¿qué me'n diu d' aquest crit de una filla desesperada?

Lo que ha ocorregut á Barcelona, verdaderament, no té calificatiu en lo diccionari. Ni necessita tampoch comentarse. Basta la senzilla relació del fet, porque tota conciencia honrada formulí ls judicis que se'n desprenen. Si aixís comen-

san las audacias reaccionarias y l' poble lliberal no hi posa coto ¿volen fer lo favor de dirme cóm acabarán?

J.

UAN algun ministre intenta fer alguna cosa que á n' ell no li sembla bé, el general Polla-vela, s'treu de la butxaca l' manifest que li van escriure, y diu:

—Cantín papers y mentin barbas: aquí está lo que jo vaig prometre, y lo que s'ha de cumplir, en tant siga ministre.

Y ls demás ministros, al véure-li treure l' manifest, s' arronsan desseguida, porque massa que no saben que l' día que parteixin peras ab el general de las ulleras negras, son morts y han de portarne ben poch de capellans al enterro.

Per aixó l' porta sempre á la butxaca l' ditxós manifest: es la seva butlla de la Santa Crusada.

A la Habana hi ha hagut tiros dels yankees contra ls paisans. Resultat: quatre morts y xeixanta ferits.

¡Es lo que havía de succehir! Els cubans van reclamar l' ausili dels soldats de la bandera estrellada, y ara aquests els fan veure las estrellas.

En Sagasta y en Silvela diu que ja están entesos per

lo que respecta á las eleccions próximas. Van á partir districtes. Un reparto decent, y á la recíproca.

Algú dirá que l' home del tupé no té cap pel de tonto.

Podría ser: pero lo que si afirmo es que may, pero may de la vida ha tingut cap pel de lliberal.

Mes de cent mil católichs austriachs s'han fet protestants.

Sant Pere al saberho
té un gran desespero,
y ab tristor de sobra
va exclamant el pobre:
—¡Adios mi dinero!

Noticias de Madrid.

El general de las ulleras negras estudia un projecte de reorganización del ejército.

L' home de la daga estudia la millor manera de conseguir que las potencias extranjeras s' interesen en la llibertat dels presoners de Filipinas, sense que ls yankees hi posin cap destorb.

En Gómez Imaz estudia una combinació porque encare que no tinguem barcos, ni un sol marino s' quedi sense paga.

En Villaverde está molt ataleyat estudiant la qüestió de Hisenda.

Y el futur Baró de la Bleda está també estudiant la manera de tenir contents als capellans.

En Dato estudia un sistema de fer trampas electorals sense que s' conegui.

Y finalment en Pidal estudia una lley imposant el reso obligatori del sant rosari en tots los establiments públichs d' ensenyansa.

Total: set ministros, set estudiants.

¡Quina llástima que l' país á uns ministros tan aplicats no ls hi dongui la gran llissó del siglo!

Vaja, que siga l' enhorabona, senyoret Ortubia y demás companys de glorias y fatigas, que desde l' federalisme, se'n han anat de dret al Círcul del carrer de la Lleona, á unir-se ab la colla dels Maluquers, dels Enrichs y dels González.

Ja sé que allí ls han rebut á mans besadas, y fins m' asseguran qu' están disposats á obsequiarlos ab un banquet íntim.

Alsa, donchs, aprofitarse; pero aixó sí, procurin tenir una mica de prudencia, puig sería molt trist que per massa golafres y endarrerits de aliments, els re-prengués la gasofia del banquet íntim.

¡Bé, noys, bé!... Vostés si que poden dir que al fer-se monárquichs s' han democratizat, trayentse l' de.

Avants eran *federalis* y ara tiran á *fé-ralis*.

A tots els periódichs de Madrid que parlan de un cert projectat matrimoni, veig que ls denuncian.

Per lo tant no seré jo qui me'n ocupi.

No vull menjar confits avants de la boda. De cap manera. ¡Me caso ab Cristina!

Ha mort el general Chinchilla, deixant disposat en lo seu testament que l' enterressin vestit de frare carmelita.

Me faig meu lo següent comentari de *El Motín*:

«Lo que voldria saber es la opinió que formarán al extranger de un país ahont els generals creuen que poden anar á la tomba ab un vestit mes honrés que l' uniforme militar.»

**

¡Cosas d' Espanya!

Els generals se moren disfressats de frares.

Y ls frares, quan l' ocasió s' ho porta, procuran morir vestits de cabecillas.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans Mico-blau, Anton dels barrets, Un Segón Morris, Pau Carbó, Un Modernista, Nen de Vilanova, J. Ragú, Pica-pica, Rosalia A. Prunel, Dona gelosa, L' Avi Sensás, J. Bosch y C., E. Morera Font:—Lo qu' envian aquesta senmana no fa per casa.

Ciudadans Peret de l' Aulals, A. de la Sisqueta, Anton Carbó de Vern, Pepet Panxeta, Un pastor de Mont-sant, R. Coll Estruch, V. del Priorat, Rafel Homedes, Nitus Fi y Un Sara-gatero:—Insertarém alguna cosa de lo que ns envian aquesta senmana.

Ciudadá J. Gallissá: Està molt bé: ho guardarém per l' Almanach.—J. Prats de V.: Lo que ns envia no te prou interés.—Enrich Oller: Lo seu treball es incorrepte y careix en absolut de condicions literarias.—Oniverta. No va.—P. B. (Vilafranca): Varem rebre la carta y no la publicarem, porque ja parlavam del assumpto en l' article insert en lo mateix número.—Ll. C. P. (Reus): La composició resulta bastant mansa.—Un noy principiant: Vosté te disposicions, y podrá utilisarlas per medi del estudi; pero lo que ns envia avuy encare es vert.—Pere Sesquilla: L' assumpto es massa delicat, y no podem ocupar-nos d' ell sense una firma coneguda que n' respongui.—P. Talladas: Rebut l' envio: está molt bé y li doném las gracias.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.